

HAKA

Eesti Hariduse
Kvaliteediagentuur

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine

Kokkuhoid MTÜ Juhtimine ja haldus õppekavarühm

HINDAMISARUANNE

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“

2023

Täienduskoolitusasutuse nimi (jur)	Kokkuhoid MTÜ
Veebilehe aadress	https://koolikell.ee/
Kontaktisik koolitusasutuses, telefon	Emeri Saluveer emeri@koolikell.ee Tel 58520011
Hindamiskomisjon	<p>Merle Lõhmus - Merle on pikaajaline õppejõud ja koolitaja, kellel on laialdased kogemused täiskasvanute koolitamise ning õppekavade koostamise alal. Ta on töötanud EBS-s ja TalTechis ning aktiivselt panustanud täiskasvanute koolitamise valdkonna arengusse, olles mitmete täiskasvanute koolitamist käsitlevate raamatute üks autoritest. Ta on osalenud kõrghariduse ja täiendusõppe õppekavade väljatöötamises ning tööpsühholoogi ja täiskasvanute koolitaja/andragoogi kutsestandardite koostamise töörühmades.</p> <p>Katrin Maack - Katrin on lõpetanud Tallinna Ülikooli kommunikatsioonijuhtimise erialal (MA) ja omandanud õpetajakutse (MA), samuti on läbinud Institute of Leadership and Management (UK) Master Trainer ja mentoroskuste väljaõppe. Talle on omistatud täiskasvanute koolitaja kutse, 6 tase (ANDRAS). Ta on töötanud keskastme juhina ligi 20 aastat, sealhulgas Rootsi juurtega korporatsioonis SCA Hygiene Products, Tallinna Ülikoolis ja Tallinna Teeninduskoolis. Katrin tegutseb alates 2018.a koolitaja ja mentorina Marketingi Instituudis ja OÜ-s Invicta.</p>
Hindamisperiood	jaanuar-märts 2023
Valimi õppekavad	Ettevõtluskoolitus äriplaani koostamisega (veebis)

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL

Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on täidetud</i>

Sisukord

Sissejuhatus	3
Õppekavarühma juhtimine ja haldus analüüs hindamisvaldkondade lõikes	5
I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS	5
II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE	8
III KOOLITAJAD	14
IV RESSURSID	15

Sissejuhatus

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine on täienduskoolitusasutuse õppekavade ning nende alusel toimuva õppe ja õppealase arendustegevuse hindamine õppekavarühmas. Hindamist teostab Eesti hariduse Kvaliteediagentuur (edaspidi HAKA). Hinnatakse, kas kvaliteet vastab [täiskasvanute koolituse seaduses](#) (TäKS) ja [täienduskoolituse standardis](#) määratletud täienduskoolituse kvaliteedi nõuetele ning [HAKA juhendis](#) sätestatud kvaliteedikriteeriumitele.

Hindamise eesmärgiks on anda täienduskoolitusasutusele soovitusi õppe kvaliteedi parendamiseks õppekavarühmas ja tunnustada parimat kvaliteeti.

Hinnatavate õppekavade valiku on teinud HAKA asutuse veebilehel olevate koolituspakkumiste seast. Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusid õppe kvaliteedi parendamiseks. Komisjoni töö aluseks on täienduskoolitusasutuse esitatud õppekavarühma eneseanalüüs ja selle lisad, asutuse veebilehel olev teave ning vestlustel kogutud informatsioon.

Õppekavade ja õppe kvaliteeti analüüsitakse **4 hindamisvaldkonna** alla kuuluva **8 kriteeriumi** lõikes. Kriteerium on nõue, mille täitmist hinnatakse. Kriteeriumite all on toodud **suunised**, mis sisaldavad näiteid selle kohta, mida kriteeriumi hindamisel arvesse võetakse.

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus
- õppimine ja õpetamine
- koolitajad
- ressursid

Hindamiskomisjon toob oma aruandes iga hindamisvaldkonna lõikes välja tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamat kui nõuetele vastavus.

- **Parendusvaldkonnad ja soovitused** viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitused arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mittearvestamine on koolitusasutuse otsustada. Arenguvõimalused ei mõjuta lõpphinnangu kujunemist.

HAKA täienduskoolituse hindamisnõukogu kaalub hindamiskomisjoni hinnanguid hindamisvaldkondadele ja hindamisaruandes välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning võtab vastavalt [HAKA juhendis](#) sätestatud põhimõtetele vastu ühe järgmistest hindamisotsustest: a) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise ja talle on antud kvaliteedimärk; b) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise; c) asutus ei ole positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamist.

ÜLEVAADE HINDAMISPROTSESSIST

Hindamiskomisjoni tööprotsessi lühikirjeldus:

komisjon sai asutuse õppekavarühma eneseanalüüsi koos lisadega 13.02.2023. Hindamiskomisjon koosnes kahest liikmest, kes töötasid hindamisprotsessi alguses hindamisele kuuluva õppekavaga, asutuse poolt koostatud eneseanalüüsiga ja sellele lisatud tõenditega ning asutuse veebilehega vajaliku info hankimiseks teineteisest sõltumatult. Selle etapi tulemusena täideti hindamisaruande esmane versioon. Hindamiskomisjoni koosolekul (23.02.2023) täpsustati dokumentide alusel tekkinud arusaamasid ning töötati välja veebivestluse küsimused lisainfo saamiseks. Veebivestluse protokollil alusel täiendas komisjoni juht hindamisaruannet. Paralleelselt asus seda läbi vaatama ka komisjoni teine liige, lisades omapoolseid tähelepanekuid ja tehes muudatusettepanekuid. Aruande lõppversioon kooskõlastati komisjoni mõlema liikme vahel ja kiideti ühiselt heaks.

Tagasiside asutuse eneseanalüüsi aruandele:

Koolitusasutuse Kokkuvõtte MTÜ eneseanalüüs on koostatud kõiki eneseanalüüsi küsimusi silmas pidades ja sisaldas hindamisprotsessi ladusaks kulgemiseks vajalikku lisainformatsiooni. Eneseanalüüs on piisavalt põhjalik, kuid samas mitte laialivalguv, võimaldades täpsemat arusaamist õppeprotsessi korraldusest. Mõned eneseanalüüsi sisupunktid (3-4) vajasisid täpsustamist veebivestluse käigus, mida ka tehti. Hindamiskomisjon leiab, et asutus suhtus kogu hindamisprotsessi (sh eneseanalüüsi koostamise) vajaliku tähelepanuga ja hoolikusega.

Ajateljel kajastub hindamisprotsess järgnevalt:

Vestlus asutuse esindajatega toimus 01.03.2023

HAKA saatis komisjoni esmase hindamisaruande asutusele 20.03.2023

Asutus andis HAKA-le teada, et neil polnud aruandele kommentaare 21.03.2023

HAKA edastas lõpliku aruande asutusele 22.03.2023

TÕENDID

Komisjoni hindamisaruanne põhineb järgmistel tõenditel:

1. Õppekava “Ettevõtluskoolitus äriplaani koostamisega (veebis)” (*alla laetud asutuse veebilehelt 13.02.2023*)
2. Eneseanalüüs ja lisamaterjalid (*esitatud 12.02.2023*)
 - 2.1. Tagasiside vastuste vaade
 - 2.2. Koolituse tagasiside vorm
 - 2.3. Google Drive jagatud kausta vaade
 - 2.4. Äriplaani kodutööd
 - 2.5. Ettevõtluskoolitus äriplaani koostamisega info
 - 2.6. Äriplaani juhend
3. Kvaliteedi tagamise alused (*alla laetud asutuse veebilehelt 16.02.2023*)
4. Veebivestluse protokoll (koostatud 1.03.2023)

Õppekavarühma juhtimine ja haldus õppekava analüüs hindamisvaldkondade lõikes.

I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

1. Õppekavad on ajakohased ja nende arendusprotsess on tõenduspõhine.

Suunised: Asutusel on olemas õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted ja neid rakendatakse praktikas. Õppekava on välja töötatud sihtrühma ja/või tööturu vajadustest lähtuvalt. Kus võimalik, toetutakse valdkondlikele uuringutele (nt OSKA), ja kus asjakohane, lähtutakse valdkondlikest regulatsioonidest (nt määrused, rahvusvahelised standardid) või kutsestandarditest. Asutuses vaadatakse regulaarselt üle õppekavad, selgitatakse välja nende arenguvajadused, kasutades õppijate, koolitajate jt osapoolte (nt tööandjad) tagasisidet, ning uuendatakse õppekavasid, püüeldes parima kvaliteedi poole. Potentsiaalsele õppijale kättesaadav informatsioon veebilehel või muul avalikkusele kättesaadaval meediaplatvormil õppekava kohta on asjakohane.

ANALÜÜS

Analüüsi aluseks on koolitusasutuse eneseanalüüs ja veebivestluse protokoll. Õppekava väljatöötaja ja koolitaja on sama isik. Teisi isikuid õppekava väljatöötamisse kaasatud ei ole.

Õppekava “Ettevõtluskoolitus äriplaani koostamisega (veebis)” väljatöötamise ajendiks oli koolitusasutuse juhi soov hakata tööle koolitajana, kasutades ära oma pikaajalist kogemust äriplaanide ja toetusprojektide koostamisel. Õppekava koostati aastal 2018 ja selle vajalikkus

põhineb koolitusasutuse juhi isiklikul kogemusel ja alustavate ettevõtjate vajaduste tunnetamisel igapäevase suhtluse käigus. Veebivestlusel möönis koolitaja, et õppekava koostamisele eelnevaid turu- (vm) uuringuid ta ei teinud.

Eneseanalüüsis on öeldud, et õppekava väljatöötamise alused on väikeettevõtja tase 5 kutsestandard, täiskasvanute koolituse seadus, täienduskoolituse õppekava koostamise juhendmaterjal ja täienduskoolituse standard, ETKA Andras "Koolitaja käsiraamat" ja konkurentide (teiste samas valdkonnas koolitusi pakkuvate organisatsioonide) õppekavad (toodud on näited). Õppekava mahu määratlemisel lähtuti Eesti Töötukassa poolt ettevõtluse alustamise toetuse koolitusele esitatud nõuetest, aga ka väikeettevõtja tase 5 kutsestandardist, konkureerivate õppekavade mahtudest ja isiklikust kogemusest äriplaani koostamise ajakulu osas.

Veebivestlusest laekunud info alusel on antud õppekava õpperühma keskmine suurus 6-7 inimest. Suur enamus õppijaid tuleb töötukassa suunamisega, 10-15% õppijaist tasuvad õppemaksu ise. Koolitaja kirjelduste kohaselt on õppijatel oma äriidee valdkonnas töökogemus ja/või on nad seda valdkonda õppinud. Koolitaja hinnangul teab õppija päris täpselt, millise ettevõtlusega ta tegelema hakkab. Valdavalt on õppija 30-40-tes aastates naine.

Hindamiskomisjon leiab, et õppekava on välja töötatud sihtrühma ja tööturu vajadustest lähtuvalt.

Veebivestlusel palus komisjon selgitust, kas asutuses on olemas kindel reglement õppekavade koostamiseks. Koolitaja vastas, et kuna seni on pakutud vaid ühe õppekava alusel toimuvat koolitust ja selle õppekava koostaja ning rakendaja on sama isik, pole regulatsiooni sisse viimine vajalik olnud. Tulevikus plaanitakse koolitusportfelli laiendada. Koolitaja ütles, et ta sooviks teha koolitusi, mis on seadusest tulenevate nõuete koolitused - näiteks tööohutus jms. Siis oleks vaja välja töötada ka õppekava koostamise protseduur, lisas ta.

Hindamiskomisjon on seisukohal, et õppekavade väljatöötamise formaliseeritud (st kirjalikult fikseeritud) põhimõtted pole seni olnud vältimatult vajalikud. Tulevikus, kui koolitusasutus töötab lisaks ühele (olemasolevale) õppekavale välja ka teisi, on kindlate põhimõtete järgimine asjakohane. Sellega nõustus ka koolitaja.

Rakendama hakati õppekava 2018. aastal. Sellest ajast kuni tänaseni on sellesse tehtud mitmeid muudatusi. Õppekava sisu aja- ja asjakohasena hoidmisel on aluseks Eesti Töötukassa tööjõuvajaduse baromeeter (<https://www.tootukassa.ee/et/baromeeter/kaart>) ja Kutsekoja poolt teostatud uuringud (<https://oska.kutsekoda.ee>). Õppekava sisu ajakohastamisel jälgitakse muudatusi seadustes. Näiteks seoses 2023. aasta seaduste muutmisega vaadati üle äriseadustiku, maksude, alampalga ning maksuvabade tulude suurused ja viidi vastavad muudatused sisse õppekavasse.

Õppekava arendamisel kasutatakse koolituse käigus ja lõpus õppijatelt saadavat tagasisidet. Näiteks jaotati auditoorne õppetöö mahuga 56 tundi senise 7 õppepäeva asemel 8-le päevale, arvestades õppijate jõudlust; muudetud on õppepäevade ülesehitust (millises järjekorras teemasi käsitletakse); B2B turundustegevusi käsitletakse põhjalikumalt jm. Kõik need muudatused kajastuvad uuenenud õppekavas. Lisaks viidi sisse personaalne konsultatsioon peale õpingute lõpetamist ühe tunni ulatuses, et toetada õppijaid ettevõtlusega alustamisel. Tagasisidet

koolituse kvaliteedile saadakse ka koolituse läbinute edasise käekäigu jälgimisel. Koolitaja jälgib, mitu endist õppijat on ettevõtlusega alustanud, ettevõtte registreerinud ja kuidas nende ettevõtetel edaspidi läheb. Samuti seda, millised õppijad on saanud oma äriplaanile positiivse toetusotsuse kas Eesti Töötukassalt, Riigi Tugiteenuse Keskuselt või PRIA-lt (nt 2022. aastal oli positiivsete otsuste osakaal ligi 70%).

Hindamiskomisjon tuvastas, et õppekava uuendatakse pidevalt, lähtudes esile kerkinud vajadustest ja õppijate tagasisidest. Õppekavaarendus on süsteemne, tuginedes kindlatele allikatele (sh õppijate tagasisidele). Esiletõstmist väärrib koolituse läbinute edasise käekäigu jälgimine koolitaja poolt eesmärgiga parendada õppekava ja tõsta õppekvaliteeti.

Potentsiaalsele õppijale kättesaadav informatsioon veebilehel on asjakohane. Komisjon pani tähele, et asutuse veebilehele on loodud koolituste kategooriate süsteem, mis peaks abistama õppijat huvipakkuva koolituse leidmisel. Sellest jaotusest nähtub, nagu ettevõtluskoolitus kuuluks mitme, näiteks ka õiguse valdkonna alla. Komisjon küsis vestlusel, millist kategoriseerimise alust koolitaja kasutas ning kas potentsiaalses õppijas tekkiv ootus, et soovijatel võimaldatakse osaleda ka õppekava üksikul õppepäeval, kus konkreetset teemat käsitletakse, on põhjendatud. Koolitaja selgitas, et ta kujundas kategooriad õppekavarühmade klassifitseerimiseks tulenevalt 2013 kinnitatud ISCED süsteemist. Kuna hetkel on pakumisel vaid üks koolitus, sai natuke meelevaldselt pandud ettevõtluskoolitus ka õiguse valdkonda, lisas koolitaja. Mooduli või õppepäeva kaupa hetkel õppida ei saa.

Komisjoni arvates võib veebilehel olev koolituste klassifikatsioon potentsiaalses õppijas tekitada segadust, sest kõikide klassifikatsioonis toodud teemade all avanevad samal õppekaval põhinevad ettevõtluse koolitused. Kuna koolitusele ei saa osalema tulla ainult kindla teema päeval, siis pole selline ülesehitus põhjendatud. Hindamiskomisjon leiab, et potentsiaalsetele õppijatele mõeldud info veebilehel on kättesaadav ja ammendav, kuid seda on võimalik paremini süstematiseerida.

Kokkuvõtteks on komisjon seisukohal, et õppekava on välja töötatud sihtrühma ja tööturu vajadustest lähtuvalt. Õppekava uuendatakse pidevalt, lähtudes esile kerkinud vajadustest (muutunud majandustegevuse keskkond, uuendatud regulatsioonid vmt) ja õppijate tagasisidest. Õppekavaarendus on süsteemne, tuginedes kindlatele allikatele (sh õppijate tagasisidele). Esiletõstmist väärrib koolituse läbinute edasise käekäigu jälgimine koolitaja poolt eesmärgiga parendada õppekava ja tõsta õppekvaliteeti. Potentsiaalsele õppijale kättesaadav informatsioon veebilehel on asjakohane.

Tugevused

- 1) Õppekvaliteedi tõstmiseks ja õppijate toetamiseks ettevõtlusega alustamisel on õppekavasse täiendavat sisse viidud ühetunnine individuaalne konsultatsioon peale õpingute lõpetamist.
- 2) Esiletõstmist väärrib koolituse läbinute edasise käekäigu jälgimine koolitaja poolt eesmärgiga parendada õppekava ja tõsta õppekvaliteeti.

Arenguvõimalused

- 1) Arvestades asjaolu, et hetkel on olemas vaid üks õppekava, ei ole veebilehel asuva koolituste klassifikatsiooni (välja töötatud 2013.a. kinnitatud ISCED süsteemi õppekavarühmade klassifikatsiooni alusel) kasutamine asjakohane. Segaduse ja põhjendamatute ootuste tekkimise vältimiseks tuleks sellest klassifikatsioonist loobuda.
2. **Õppekava erinevad osad moodustavad sidusa terviku. Õpiväljundid vastavad õppekava eesmärgile ja sisule ning on õppekavas planeeritud õppeaja ja meetoditega saavutatavad.**

Suunised: Õpiväljundid kirjeldavad koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi, oskusi ja hoiakuid ning nende saavutamist õppija poolt on võimalik kas koolituse käigus ja või selle lõpus hinnata. Kus asjakohane, vastavad õpiväljundid valdkonna kutsestandardi ja/või regulatsiooni nõuetele ([täienduskoolituse standard § 2 lg 2](#)). Õppekava erinevad osad – pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, õpingute alustamise tingimused (sh digiõppes osalemiseks vajalikud nõuded), õppesisu, õppemeetodid, hindamine, õppemaht – on omavahel kooskõlas ja moodustavad sidusa terviku ning võimaldavad koolituse sihtrühmal ettenähtud ajaga saavutada õpiväljundid.

ANALÜÜS

Õpiväljundid.

Õppekavas on toodud 8 õpiväljundit. Õpiväljundid vastavad õppekava eesmärgile, kajastades vajalikke alusteadmisi potentsiaalsetele ja alustavatele ettevõtjatele ning annavad teadmised ja oskused ettevõtte asutamiseks. Õpiväljundid on õppijatele jõukohased ja saavutatavad.

Täienduskoolituse standard § 2 lg 2. sätestab, et */.../ täienduskoolituse õpiväljundid sõnastatakse nii, et nende alusel on võimalik hinnata õppekava läbinu teadmisi ja oskusi.* Antud koolituse lõppedes on võimalik mõõta omandatud, ettevõtjana tegutsemiseks vajalike oskuste ja teadmiste olemasolu ja taset. Siiski on komisjoni hinnangul õppekava õpiväljundite sõnastuse kvaliteet ebahühtlane: kui õpiväljundid 4 ja 5 kirjeldavad selgelt koolituse käigus omandatud teadmisi ja oskusi (“teab ...”, “tunneb ja valib ...”), siis 2., 3., 6. ja 7. õpiväljund kirjeldavad pigem õppimise protsessi või koolituse käigus ja/või sellele järgneval perioodil teostatavaid tegevusi (“analüüsib ..”, “planeerib ...” jt). Õpiväljund 8 nimetab koolituse tulemuslikuks läbimiseks vajaliku dokumendi koostamist (koostab äriplaani), mis iseseisvalt võttes ei ole õpiväljund, vaid lõputööna koostatav dokument, mille alusel on võimalik hinnata eelnevalt nimetatud õpiväljundite saavutatuse taset. Äriplan võib olla õpiväljundiks juhul, kui see oleks sõnastatud nt “oskab koostada äriplaani” vms.

Õpiväljundite hindamise meetodina on nimetatud äriplaani tagasisidestamist. Äriplaani alusel on põhimõtteliselt võimalik õpiväljundeid mõõta ja hinnata, kuid seda eeldusel, et äriplanis kajastuvad selgelt kõik õpiväljundid. Äriplanis, mis valmib juhendi “Äriplaani kodutööd”(tõend 2.4) alusel, ei kajastu õpiväljundi 2 esimene pool - analüüsib äriideed. Seega ei ole õpiväljundit

“analüüsib äriideed” äriplaani alusel võimalik hinnata, kuna äriplaani ei sisalda äriidee analüüsi. Põhjalikumalt on seda analüüsitud aruande kriteerium 5 all.

Hindamiskomisjon leiab, et:

- Õpiväljundid vastavad õppekava eesmärgile, kajastades vajalikke alusteadmisi potentsiaalsetele ja alustavatele ettevõtjatele ning annavad teadmised ja oskused ettevõtte asutamiseks.
- Õpiväljundite sõnastuse kvaliteet on ebaühtlane: mõned neist vastavad nõuetele, kirjeldades koolituse käigus omandatud teadmisi ja oskusi, mõned aga kirjeldavad õppeprotsessi ja selles asetleidvaid tegevusi.
- Õpiväljundite mõõtmise ja hindamise meetod - valminud äriplaani kaitsmine - on põhimõtteliselt sobiv õpiväljundite hindamiseks, kuid seda eeldusel, et äriplaanis kajastuvad selgelt kõik õpiväljundid. Õpiväljundi 2 üks komponent (analüüsib äriideed) aga valminud äriplaanis ei kajastu.
- Õpiväljund 8 on äriplaani koostamine, kuid õppekavas on jäetud selgitamata, milliseid õpiväljundeid milliste äriplaani osade alusel hinnatakse. Eneseanalüüsis on see kirjeldatud, kuid õppekavas vastav info puudub.

Õppekava osade sidusus.

Õppekava nimetus “Ettevõtluskoolitus äriplaani koostamisega (veebis)” on seotud õppekava eesmärgiga ning sisuga.

Õppekava eesmärk “annab vajalikud alusteadmised potentsiaalsetele ja alustavatele ettevõtjatele ning loob teadmised ja oskused ettevõtte asutamiseks. Koolituse lõpuks valmib igal osalejal äriplaani, mis on aluseks ettevõtjana tegutsemisel” on kooskõlas õppekava nimetuse ja sisuga. Eesmärk peegeldab täpselt, kuhu õppija õppe lõppedes jõudma peab.

Õpiväljundid on kooskõlas õppekava nimetuse, eesmärgi ja teemadega ja ning sobivad sihtrühmale. Õpiväljundite saavutatust on põhimõtteliselt võimalik hinnata äriplaani alusel.

Õpingute alustamise tingimused on äriidee olemasolu ja arvuti ning interneti kasutamise baasteadmised ja -oskused, mis on õppekava sihtrühmaga kooskõlas.

Õppemeetoditena on õppekavas toodud loeng, arutelu, rollimäng, praktilised ülesanded ja iseseisev töö. Õppemeetodid on sobivad õppekava teemade läbimiseks ja toetavad õpiväljundite saavutamist.

Hindamine. Kõigi õpiväljundite saavutamise taseme hindamiseks kasutatakse sama meetodit: äriplaani tagasisidestamine. Eeldades, et äriplaanis sisaldub iga õpiväljundi hindamiseks piisavalt informatsiooni, sobib see meetod õpiväljundite hindamiseks. Hindamismeetod on kooskõlas õppekava teemadega ja eesmärgiga.

Õppemaht on kokku 96 tundi, sellest 56 tundi veebipõhine auditoorne õpe ja 40 tundi iseseisev töö äriplaani koostamiseks. Õpe toimub 7-tunniste õppepäevadena kahel päeval nädalas, kokku 4-l nädalal. Seega on nädalane õppekoormus õppijatele 14 tundi veebipõhist kontaktõpet, millele lisandub iseseisev töö.

Õppemaht ning õppe osakaalude mahud on õppekavas toodud ja põhimõtteliselt toetavad õpiväljundite omandamist. Hindamiskomisjon tegi tähelepaneku, et veebipõhised kontakttunnid on jaotatud 8-ks seitsmetunniliseks õppepäevaks, kuid iga õppepäeva alguses kasutatakse aega ka iseseisva töö tagasisidestamiseks ja aruteludeks (koolitusasutuse eneseanalüüs, kriteerium 4). Viimasel õppepäeval toimub valminud äriplaani kaitsmine 3 tunni ulatuses. Seega ei kasutata kogu õppe aega (56 tundi) õppekava teemade käsitlemiseks. Õppekavas on kokku 42 erineva mahuga teemat. Veebivestlusel selgitas koolitaja, et iga õppepäeva alguses toimuv arutelu võtab küll aega, kuid on vajalik tagasisidestamiseks. Sellega on komisjon täiesti nõus, kuna selline töömeetod toetab mitte üksnes tagasisidestamist, vaid ka eelmisel õppekorral läbitu kordamise ja kinnistamise eesmärki. Viimasel päeval, nagu selgitas koolitaja, esitab ta teema "Kokkuvõtted koolitusest" all õpitu kinnistamiseks veelkord kõige olulisema varem käsitletud teemadest. Ka see on komisjoni hinnangul õpitu kinnistamiseks vajalik. Komisjoni küsimusele auditoorseks õppeks ettenähtud tundide piisavuse kohta vastav koolitaja, et aega kipub tõepoolest nappima ja edaspidi on tal kavas koolituspäevade arvu tõsta kaheksalt päevalt üheksale, jättes teemade arvu samaks. Komisjon leiab, et selline muudatus oleks põhjendatud.

Iseseisvaks tööks on õppekava alusel ette nähtud 40 tundi. Veebivestluse käigus palus komisjon selgitada, kas õppijate arvates on iseseisva töö (so äriplaani kirjutamise) jaoks ettenähtud aeg piisav, arvestades, et kahel päeval nädalas on õppijad hõivatud veebipõhise kontaktõppega. Komisjoni hinnangul on selline õppekorraldus üsna intensiivne ning nõuab õppijalt tugevat pingutust. Koolitaja selgitas, et valdavalt hindavad õppijad ajaressurssi äriplaani kirjutamiseks normaalseks, st tulevad toime. Valdav osa õppijatest on töötud ja seetõttu on neil võimalik ajaliselt intensiivsemalt panustada

On ka neid, kelle jaoks äriplaani kirjutamise aeg on liiga napp, kuid koolitaja hinnangul on sellistel puhkudel tegemist mingi erakordselt kiire perioodiga õppija elus. Hindamiskomisjon nõustub, et kuna õppijad on koolitaja hinnangul väga motiveeritud, siis on 40-tunnine ajaressurss äriplaani kirjutamiseks piisav.

Kokkuvõttes leiab hindamiskomisjon, et õppekava osad on omavahel sidusad, välja arvatud õppe maht, eriti veebipõhiseks kontaktõppeks ettenähtud 56 tundi, ei ole piisav õpiväljundite saavutamiseks.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õpiväljundeid hinnatakse valminud äriplaani alusel. Õpiväljund 2 on: analüüsib äriideed ja kirjeldab ettevõtluse riske. Kuna äriplaani äriidee analüüsi ei käsitle, ei ole võimalik õpiväljundit hinnata. Õppe jooksul korduvalt toimuvat äriidee analüüsi küll tagasisidestatakse koolitaja poolt, kuid hindamist ei toimu. Soovitus: asendada õpiväljundis tegevust kirjeldav "analüüsib" konkreetse tulemiga, milleni analüüsimine on viinud. Näiteks: *äriidee on teostatav, arvestades sellega kaasnevat riski vms.*

Alternatiivina on võimalik täiustada hindamismeetodeid, näiteks rakendada õppe käigus kujundavat hindamist.

- 2) Õppekava kogumaht on 96 tundi, millest 56 tundi on veebipõhised kontakttunnid õppekava teemade läbimiseks ja 40 tundi iseseisev töö äriplaani kirjutamiseks. Õppekavas on kokku 42 erineva mahuga teemat. Osa veebipõhisteks kontakttundideks ettenähtud aega kulub jooksva tagasiside andmisele iga mooduli alguses ning äriplaanide kaitsmisele viimasel õppepäeval. Komisjoni hinnangul on veebipõhiste kontakttundide arv liiga väike kõigi teemade vajaliku sügavusega käsitlemiseks. Soovitus: suurendada õppe mahtu õppekava teemade läbimiseks (veebipõhised kontakttunnid).

Arenguvõimalused

- 1) Õpiväljundite sõnastuse kvaliteet on ebaühtlane: mõned neist vastavad nõuetele, kirjeldades koolituse käigus omandatud teadmisi ja oskusi, mõned aga kirjeldavad õppeprotsessi ja selles asetleidvaid tegevusi (nt õpiväljundid 2 ja 8). Soovitus: kasutada õpiväljundite sõnastamisel tegusõnu "teab", "oskab", "määrab" jmt, mis osundavad vahetult peale õppe lõppemist omandatud, mõõdetavatele ja hinnatavatele võimekustele. Näited: "analüüsib äriideed ja kirjeldab ettevõtluse riske" asemel *oskab analüüsida äriideed ja kirjeldada ettevõtluse riske*; "koostab alustava ettevõtte äriplaani" asemel *oskab koostada alustava ettevõtte äriplaani* jmt.
- 2) Õpiväljundite mõõtmise ja hindamise meetod - valmis äriplaani kaitsmine - on põhimõtteliselt sobiv õpiväljundite hindamiseks, kuid seda eeldusel, et äriplaanis kajastuvad selgelt kõik õpiväljundid. Komisjoni ettepanek on õpiväljundite hindamist käsitlevas õppekava osas ära näidata, millise äriplaani osa kaitsmisel mingit õpiväljundit hinnatakse. See annaks õppijale täpsema ülevaate õpiväljundite ja äriplaani seostest.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

- Õppekava on välja töötatud sihtrühma ja tööturu vajadustele vastavalt ja seda uuendatakse pidevalt, lähtudes esile kerkinud vajadustest (uuenenud majandustegevuse keskkond, regulatsioonid vmt) ja õppijate tagasisidest. Koolitusasutuses on selged, tõenduspõhised ja asjakohased alusmaterjalid ning mõõdikud õppekava arendamiseks.
- Esiletõstmist väärrib koolitaja poolt õppekava läbinute edasise käekäigu jälgimine eesmärgiga parendada õppekava ja tõsta õppe kvaliteeti.
- Potentsiaalsele õppijale kättesaadav informatsioon veebilehel on asjakohane.
- Õpiväljundid on õppekavas sõnastatud, need on vastavuses läbitavate teemade ja õppe eesmärgiga.
- Õpiväljundeid hinnatakse viimasel õppepäeval äriplaanide alusel nende kaitsmise käigus. Kuna äriplaanis õpiväljund 2 (analüüsib äriideed ja ...) ei kajastu, jääb see hindamata.
- Õppekavas ettenähtud 56 tundi veebipõhiseks auditoorseks tegevuseks ei ole piisav.

Nimetatud puudusi arvesse võttes leiab komisjon, et koondhinnang õppekavaarenduse ja õppekava hindamisvaldkonnale on “nõuded on põhiosas täidetud”.

ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS: Nõuded on põhiosas täidetud

II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

3. Koolitaja suunab õppijaid õppimise eest vastutust võtma.

Suunised: Õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisse. See tähendab, et õppeprotsessi alguses on õppijatega läbi arutatud, mis on õppekava eesmärk, õpiväljundid, kuidas toimub õppimine ja hindamine ning kuidas antakse tagasisidet. Koolituse alguses on kaardistatud, milliste ootustega on õppijad koolitusele tulnud ning nende ootustega arvestatakse.

ANALÜÜS

Õppekavas on öeldud, et õpingute alustamise tingimusteks on äriidee olemasolu ja arvutikasutuse baasoskused. Vestlusel selgus, et õppesse registreerumisel nendele tingimustele vastavust ei kontrollita. Eneseanalüüsis on kirjeldatud, et õppe käigus tuleb mõnel õppijal ette raskusi arvuti kasutamisel, nt digiallkirjastamisel või hinnapakumistest kuvatõmmiste tegemisel. Sellisel juhul püüab koolitaja õppijale ise tehnilist tuge pakkuda ja/või suunab õppija arvutikasutuse koolitust läbima.

Eneseanalüüsis kirjutab koolitaja, et madala motiveeritusega õppijaid ei ole. Kuigi õpperühmas on eelnevate teadmiste ja kogemuste osas erinevusi, siis raskusi edasijõudmisel see ei tekita. Raskused tekivad siis, kui inimene pole eelmisel koolituspäeval osalenud. Sellisel juhul aitab koolitaja õppijat järele individuaalselt.

Eneseanalüüsis öeldakse, et koolitaja alustab esimest koolituspäeva õppekava tutvustamise ja õppija ootuste kaardistamisega. Ootusi peetakse silmas kogu järgneva koolituse vältel. Koolitaja on valmis kuulama õppijate soove ka õpingute ajal ning kohandab (võimalusel) õppeprotsessi vastavalt õppijate soovidele (nt tempo, täiendavad selgitused, veebikeskkonna kasutamise juhendamine jmt). Õppijatel on võimalus koolitajaga suhelda ka õppepäevade väliselt, kasutades e-kirja või telefoniühendust. Veebivestlusel lisas koolitaja, et rohkem kasutatakse seda võimalust õpingute lõpupoole. Kuigi õpiväljundite hindamine ja tagasisidestamine toimub alles koolituse viimasel päeval, annab koolitaja tagasisidet ka iga õppepäeva alguses. See tagasiside keskendub peamiselt iseseisva töö tegemisel tekkinud küsimustele vastamisele ja äriidee analüüsimisele. Õppe käigus toimuva tagasisidestamisega õpiväljundite hindamist ei kaasne.

Veebis toimuvad loengud reaajas (st ei ole ette salvestatud) ja need on interaktiivsed: õppijatelt oodatakse küsimusi, nad on kaasatud aruteludesse. Kõik veebis toimuvad kontakttunnid

salvestatakse, on järele vaatavad ja jäävad õppijatele avatuks 2 kuu vältel peale koolituse lõppemist.

Komisjoni hinnangul on selline võimalus õppijatele abiks nii õpingute vältel kui ka veidi hiljem, kui õppe läbinud oma äriplaani rakendada hakkavad.

Äriplaani valmimine on järk-järguline ja toimub iseseisva tööna. Eneseanalüüsis kirjutatakse, et õppijatel on koolituse käigus võimalus saata/jagada oma äriplaani koolitajaga jooksva tagasiside (soovitused ja märkused) saamiseks. Lähtuvalt õppijate soovist on koolitaja sisse viinud täiendava 1-tunnise individuaalse konsultatsiooni võimaluse igale soovijale. Komisjoni arvates on see hea võimalus õppija toetamiseks õpiväljundite saavutamisel.

Hindamiskomisjon leiab, et õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisesse nende ootuste arvestamisega, rahulolu küsimisega, järjepideva kahepoolse tagasisidestamisega ja õppijate soovil täiendava 1-tunnise individuaalkonsultatsiooni sisseseadmisesega.

Arenguvõimalused

- 1) Õpingute alustamise tingimustena on õppekavas nimetatud äriidee olemasolu ja arvuti ning interneti kasutamise baastadmised ja -oskused. Eneseanalüüsist ning veebivestlusel selgus, et osal õppijatest on siiski puudusi teatud arvutikasutuse oskustes (nt pdf failist kuvatõmmise tegemine jm). Soovitus: loetleda õppekava osas "Õpingute alustamise tingimused" konkreetset arvutikasutuse oskused, mida õppija vajab koolituse edukaks läbimiseks.

4. Koolitajad kasutavad õppekava elluviimisel asjakohaseid õppemeetodeid, mis toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Koolitaja lähtub koolituse läbiviimisel õppekavast ja toetab õppijat õppe protsessis. Kui koolitust viib läbi mitu koolitajat, on koolitajad koostöös läbi arutanud terve koolituse sisu ja tagavad, et koolitus moodustab õppija vaates terviku.

Õppemeetodid on asjakohased: nende valikul on arvestatud koolituse eesmärgi, õpiväljundite ja sihtrühmaga ning need toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel. Koolitaja kasutab õppekava eesmärkide saavutamiseks paindlikke ja vaheldusrikkaid ja õppijate eripärasid arvestavaid lähenemisviise, mis toetavad õppijate õppimist ning õpioskuste arengut.

ANALÜÜS

Õppekavas on nimetatud järgmised õppemeetodid: loeng, arutelu, rollimäng, situatsiooniülesandeid, praktilised ülesanded, iseseisev töö. Õppekavas öeldakse, et veebipõhised loengud salvestatakse ning osalejatel on võimalik salvestusi järele vaadata kuni kaks kuud peale koolituse lõppu. Komisjoni hinnangul on veebiloengute järele vaatamise võimaluse säilitamine pikema aja jooksul peale õppe lõppemist positiivne, sest toetab algajat ettevõtjat tema kõige raskemal perioodil - oma äriga alustamisel.

Äriplaani koostamiseks on välja töötatud juhendid, sh juhendmaterjal õppijale Äriplaani kodutööd (tõend 2.4). Selles on esitatud õppijat abistavad küsimused, mis on struktureeritud vastavalt äriplaani ülesehitusele. Hindamiskomisjoni arvates on see abimaterjal vajalik ning aitab olulisel määral õppijat iseseisva töö tegemisel (so äriplaani koostamisel).

Koolitaja ütleb eneseanalüüsis, et peab õpitu kohest rakendamist väga oluliseks ning toob näitena äriideel põhineva kliendiküsitluse läbiviimise juba koolituse ajal. Veebiintervjuul koolitaja täpsustas, et praktilised ülesanded seisnevad auditoorse veebipõhise õppe ajal täidetavates lühiülesannetes, nagu nt turunduskanalite valimine ja oma äriidee hindamine.

Veebivestlusel paluti koolitajat selgitada, kas tema poolt veebipõhises õppes kasutatavad õppemeetodid erinevad klassikoolitusel (so lähiõppes) kasutatavatest. Koolitaja vastas, et ei erine ja ta kasutab samu koolitusmeetodeid mõlemas koolitusvormis.

Komisjon palus kirjeldada, kuidas koolitaja rakendab traditsioonilist kontaktõppe meetodit - rollimängu veebipõhisel koolitamisel. Koolitaja kirjeldas meetodit, mis seisneb loengu käigus videoklippide vaatamises ning nende refleksioonis kliendi seisukohalt. Kuna see kirjeldus erineb oluliselt rollimängu kui õppemeetodi olemusest ega anna õppijale peamist, so vahetut kogemust ise kliendi rollis olemisest, ei saa koolitaja poolt kasutatavat meetodit nimetada rollimänguks.

Situatsioonianalüüsi kirjeldas koolitaja järgnevalt: slaidil on küsimus ja osalejad hakkavad analüüsima, kuidas nad seda lahendavad ja miks. Komisjon leiab, et situatsioonianalüüsi kui õppemeetodi kasutamine veebipõhisel koolitusel on sobiv, kindlasti aga ei ole üksnes küsimuse esitamine slaidil sellele meetodile omane. Situatsioonianalüüsile omase õpiefekti saavutamiseks tuleks analüüsimiseks esitada probleemse olukorra kirjeldus, suunata õppijad (abiküsimuste alusel) olukorda analüüsima ja esile tooma (erinevaid) lahendusi.

Koolitaja ütles veebivestlusel, et klassikoolitustel tegi ta rühmatöid, kuid neid veebikoolitustel ei tehta, seal on pigem igaüks iseenda eest. Hindamiskomisjoni arvates jätab koolitaja kasutamata rühmatöö põhieelise - see on üksteiselt õppimine ning seeläbi iga liikme teadmiste ja/või arusaamade rikastamine.

Koolitaja väitis, et veebikoolitustel pole mingeid spetsiifilisi digimeetodeid ning ta ei osanud ühtegi nimetada.

Komisjoni küsimusele vastates selgitas koolitaja, et õppemeetodite efektiivsuse ja antud sihtrühmale sobivuse kohta saab ta infot koolitusele lõpus antud tagasisidest ja ettevõtlusega alustavate osalejate arvu ning statistika põhjal.

Eelöeldust järeldab hindamiskomisjon, et koolitaja jätab kasutamata erinevate aktiivõppe meetodite tegeliku potentsiaali. Arenguruumi on ka veebipõhisele õppele iseloomulike efektiivsete õppemeetodite tundmise ja kasutamise osas. Kuna koolitaja kasutab veebikoolitusel teadlikult samu õppemeetodeid nagu lähiõppes, ei saa õppemeetodite kasutamist lugeda piisavalt paindlikuks.

Komisjon leiab ka, et statistilised andmed ettevõtlusega alustamise kohta ei sobi õppemeetodite efektiivsuse ja sobivuse hindamiseks, sest nende vahel puudub otsene seos. Kaudsed seosed on küll olemas, kuid nende tuvastamine ja analüüsimine hinnangu andmiseks on liiga keerukas.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Rollimängu kasutamine koolitaja poolt kirjeldatud viisil ei anna õpiefekti, mille saavutamiseks antud meetodid on mõeldud. Soovitus: asendada veebiõppe korral rollimäng mõne teise, õpiväljundi(te) saavutamist toetava meetodiga. Nt õppevideo analüüs; vaatlus ja selle tulemuste analüüs vm.

Arenguvõimalused

- 1) Õppekava veebipõhisel läbimisel kasutatakse üksnes lähiõppe meetodeid. Kasutamata jäetakse viimasel aastakümnel loodud potentsiaal veebipõhise õppe efektiivistamiseks. Rakendamist ei leia üski spetsiaalselt veebiõppeks loodud või kohandatud meetod. Näiteks tutvumisharjutused (pildikollaaž, elektrooniline nimekaart), sünkroonsed ja asünkroonsed arutelud, rühma ühtsuse harjutused (positiivsed sõnumid, skaleerimised, ühiskirjutamisvahendid, nt GoogleDocs), energia tõstmise harjutused (veebiotsing, info leidmine, sõnapilved), teadmiste kinnistamine ja mõõtmine ning õppija kaasamine (küsitlused, valikvastused, viktrioinid, skaalad). Soovitus: õppe efektiivsuse ja tulemuslikkuse huvides ning õppe vaheldusrikkuse suurendamiseks rakendada ka õppe eesmärgiga sobivaid ja õpiväljunditest lähtuvaid veebiõppe meetodeid.
- 2) Situatsioonianalüüsi kui õppemeetodi kasutamine veebipõhisel koolitusel on sobiv, kui järgida meetodile omast rakendust. Soovitus: koostada korrektsed abimaterjalid situatsioonianalüüsi kasutamiseks õppeprotsessis: piisavalt informatiivne olukorra kirjeldus, abiküsimused olukorra analüüsimiseks ja sõnastada täpne küsimus, millele õppijad peaksid vastuse leidma.
- 3) Statistilised andmed ettevõtlusega alustamise kohta ei sobi õppemeetodite efektiivsuse ja sobivuse hindamiseks, sest nende vahel puudub otsene seos. Soovitus: kasutada õppemeetodite sobivuse uurimiseks otseseid mõõdikuid, nt õppijate vahetu tagasiside, koolitajapoolne õppeprotsessi analüüs, omandatu kohene hindamine vm

5. Õppekavas on sätestatud lõpetamise tingimused ja väljastatavad lõpudokumendid. Õppija saab koolitajalt tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Tunnistuse andmise korral hinnatakse kõikide õpiväljundite saavutamist.

Suunised: Lõpetamise tingimused on asjakohased ja lõpetamise dokumentide väljastamisel lähtutakse seaduse nõuetest ([täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2](#)). Kui koolituse lõpus antakse tunnistus, siis on alati hinnatud kõikide õpiväljundite

saavutamist ja antud selle kohta õppijale tagasisidet. Hindamine on läbipaistev ja objektiivne ning toetab õpiväljundite saavutamist. Kui koolitus lõpeb tõendiga, siis annab koolitaja igale õppijale arengut toetavat tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Hindamine ja tagasiside andmine toimub kas õppeprotsessi käigus või lõpus.

ANALÜÜS

Õppekavas on ära toodud õpingute lõpetamise tingimused: osalemine 75% tundides ja äriplaani koostamine etteantud formaadi järgi vastates kõigile äriplaani koostamise juhendis esitatud küsimustele. Hindamine on mitteeristav (arvestatud/mittearvestatud).

Äriplaani koostamiseks on välja töötatud juhendid, sh juhendmaterjal õppijale “Äriplaani kodutööd” (tõend 2.4). Selles on esitatud õppijat abistavad küsimused, mis on struktureeritud vastavalt äriplaani ülesehitusele. Hindamiskomisjoni arvates on see abimaterjal vajalik ning aitab olulisel määral õppijat iseseisva töö tegemisel (so äriplaani koostamisel).

Õppekavas on kirjeldatud väljastatavad dokumendid: õppekava läbinutele väljastatakse tunnistus, kui õpingute lõpetamise nõuded on täidetud ja tõend, kui õpitulemusi ei saavutatud (äriplaani ei esitatud), kuid õppija võttis osa õppetööst. Tõend väljastatakse vastavalt osaletud kontakttundide arvule.

Komisjon tegi tähelepaneku, et selline sõnastus on ebatäpne: räägitakse õpitulemustest (äriplaani esitamine), mitte õpiväljundite saavutatusest. Vastavalt täienduskoolituse standardile saab tunnistuse väljastada siiski juhul, kui kõik õpiväljundid on hinnatud ([täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2](#)).

Õpiväljundite hindamine toimub valminud äriplaanide kaitsmise käigus viimasel õppepäeval. See tähendab, et õppe jooksul toimub küll koolitajapoolne tagasisidestamine, kuid mitte hindamine, mida koolitaja veebivestlusel ka kinnitas. Äriplaani alusel hinnatakse kõiki 8-t õpiväljundit. Hindamise protseduur koosneb individuaalsest äriplaani esitlemisest (15 min) kogu õpperühma juuresolekul ja järgnevast arutelust.

Koolitaja ütles veebivestlusel, et mõned õppijad ei ole ettenähtud ajaks suutnud korrektset äriplaani kirjutada, piirdudes nõ mustandiga: äriplaani iga peatüki all on midagi kirjas, kuid see ei ole piisav. Siiski lubatakse õppija äriplaani kaitsmisele ja reeglina loetakse äriplaani ka kaitstuks. Koolitaja annab tagasiside äriplaani puuduste kohta, kuid väljastab õppijale siiski tunnistuse. Kahe nädala jooksul peale koolituse lõppemist on õppijal võimalik koolitajaga suhelda ning oma “tugev mustand” korrektseks äriplaaniks vormistada. Komisjon märgib, et sellist, nõ järelhindamise võimalust ei ole õppekavas kajastatud.

Õppekavas on öeldud, et õppe lõpetamise tingimuseks on õppija poolt etteantud formaadi järgi koostatud äriplaani esitamine, kus õppija on andnud vastused äriplaani kõigile küsimustele. Komisjoni hinnangul ei vasta tegelik hindamine õppekavas esitatud tingimustele, sest poolik äriplaani ei võimalda hinnata kõiki õpiväljundeid või siis saab hinnang olla vaid “mitte arvestatud” nende õpiväljundite osas, mis pole äriplaanis (nõutaval tasemel) kajastatud. Äriplaani mustandi kaitsmine ei vasta õpingute lõpetamise tingimustele ka seetõttu, et saavutamata jääb õpiväljund 8 (koostab alustava ettevõtte äriplaani). Selline hindamine ei ole objektiivne ja hindamisel

koheldakse õppijaid ebavõrdset. Hindamisega rikutakse Täienduskoolituse standardi § 3. lõiget 2, mis sätestab, et tunnistus on täienduskoolituse lõpetamist tõendav dokument, mis väljastatakse isikule juhul, kui koolituse käigus hinnati õpiväljundite saavutatust ja isik saavutas kõik õppekava lõpetamiseks nõutud õpiväljundid.

Komisjon tundis huvi, kuidas hinnatakse õpiväljundi 2 esimest osa - analüüsib äriideed, kuna äriidee analüüsi valminud äriplaani ei kajasta. Eneseanalüüsi kriteerium 2 all märgib koolitaja, et õpiväljundit 2 hinnatakse äriplaani osa "Kes ma olen ja mida olen tänaseks teinud. Äriplaani vormi osa: Plaan B" all. Selles olev tekst aga keskendub õppija varasemale kogemusele ettevõtluse valdkonnas ja eneseanalüüsile, mitte äriidee analüüsile. Veebivestlusel palus komisjon täpsemat selgitust, kuidas õpiväljundit 2 hinnatakse. Koolitaja selgitas, et äriidee analüüsiga tegeletakse õppe kestel regulaarselt alates 2. õppepäevast. Ta nõustus, et äriplaanis äriidee analüüsi küll pole, kuid äriidee elujõulisust analüüsitakse ja arutatakse iga õppepäeva alguses. Testide ja küsimustike tulemuste alusel analüüsib õppija õpingute käigus ennast (eneseanalüüs) ja oma äriideed, kuid koolitaja seda ei hinda. Koolitaja väitis, et ta teab, et iga õppija on oma äriideed analüüsinud ja seda õpiväljundit ole äriplaani kaitsmisel enam vaja hinnata.

Hindamiskomisjon järeldas, et õpiväljund 2 - analüüsib äriideed ja kirjeldab ettevõtluse riske - saavutatust jääb osaliselt hindamata. Õppepäevade jooksul küll äriideed analüüsitakse ja tagasisidestatakse, kuid ei hinnata. Õppekavas aga seisab, et äriplaani kaitsmisel hinnatakse kõiki õpiväljundeid. Sama nõue on esitatud ka täienduskoolituse standardis ([täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2](#)).

Veebivestlusel palus hindamiskomisjon selgitada, mille alusel täpsemalt hinnatakse õpiväljundit 6: eristab töötegemist tõendavaid lepinguid; määratleb töötervishoiu ja tööohutuse valdkonna nõuded. Koolitaja selgitas, et ta käsitleb loengutes töölepingut, töövõtulepingut, käsunduslepingut, juhatuse liikme lepingut ja teenuse lepingut. Õpiväljundi saavutatust hinnatakse selle alusel, kuidas äriplaani autor kirjeldab lepingulisi suhteid enda, teiste töötajate ja partneritega oma ettevõttes. Eneseanalüüsis on aga viidatud äriplaani osale, milles tegelikult ei kajastu lepingute käsitus ega töötervishoiu ja tööohutuse valdkonna nõuded. Hindamiskomisjon leiab, et äriplaani alusel ei ole võimalik õpiväljundi 6 saavutatust hinnata.

Õpitulemuste tagasisidestamine.

Õppija saab koolitajalt tagasisidet teadmiste ja oskuste omandamise kohta õpingute käigus ja hindamisel. Õpingute käigus toimub nn jooksev tagasisidestamine, kus iga mooduli alguses on õppijatel võimalik esitada vahepeal tehtud iseseisvat tööd (äriplaani koostamine) puudutavaid küsimusi ja saada tehtule suulist tagasisidet. Vestlusel selgitas koolitaja, et tema käest on alati võimalik küsida tagasisidet telefoni või e-kirja teel. Kui küsimus võib pakkuda huvi ka laiemale ringile, saadab koolitaja vastuse e-kirjaga kõigile õpperühma liikmetele. Lähtudes õppijate tagasisidest on koolitaja teinud õppekavasse täienduse, pakkudes igale osalejale ühetunnise individuaalse konsultatsiooni saamise võimalust. Konsultatsiooni eest lisatasu ei küsita ja selle vajalikkuse üle otsustab iga õppija ise. Hindamiskomisjon tundis huvi, kui sageli sellist võimalust kasutatakse. Koolitaja selgitas, et rohkem hakatakse nõu küsima õppeperioodi lõpus, kui

asutakse äriplaani lõppvarianti koostama. See kehtib nii küsimuste esitamise kui ka individuaalkonsultatsioonide kohta.

Hindamiskomisjon leiab, et õppimise toetamiseks tagasiside andmine õppeperioodi kestel on oluline. Esiletõstmist vääriv on koolitaja poolt võimaluse loomine individuaalse konsultatsiooni saamiseks. Samas oodatakse initsiatiivi õppijatel, õppekavas eraldi aega nn jooksva tagasiside andmiseks ega ka individuaalseks konsultatsiooniks ette nähtud ei ole. Koolitaja sõnul kasutavad konsulteerimise võimalust umbes pooled õppijatest, mõned õppijad aga alles peale äriplaani kaitsmist ja õpingute lõpetamist. Komisjoni arvates võib see viia olukorrani, kus madalama ennastjuhtivuse tasemega õppijate küsimused kuhjuvad õppeperioodi lõppu, omamata toetavat funktsiooni õppimise käigus ning pädida liigse kiirustamisega ja pealiskaudsusega äriplaani kirjutamisel, olles (üheks) põhjuseks lõpetamata äriplaani kaitsmisele esitamisel.

Veebivestlusel palus komisjon selgitada, miks otsustas koolitaja õpiväljundite hindamise koondada ühele päevale, sidudes selle äriplaani kaitsmisega, kuid mitte regulaarse tagasiside andmisega õppeperioodi kestel. Koolitaja vastas, et hindamise sidumine jooksva tagasisidega pole mõistlik, sest muidu poleks äriplaanide kaitsmisel enam mõtet: kui kõik õpiväljundid on juba hinnatud, pole äriplaanide kaitsmisel enam mõtet. Kaitsmisel saab hinnata äriplaani kirjalikku osa, mis võtab lõpliku kuju alles koolituse lõpuks.

Hindamiskomisjoni arvates viitab see seisukoht asjaolule, et koolitaja on jätnud tähelepanuta, et lõputöö (mida äriplaani endast kujutab) kaitsmine omab peale õpiväljundite hindamise ka muid lisaväärtusi. Näiteks loob õpisisituatsiooni ning on sisuliselt õppeprotsessi osa, võimaldades igale osalejale õppimist kaaslasid kuulates ja kuuldu üle arutledes.

Kriteeriumi 5 nõuete täitmise analüüsi kokkuvõtteks toob hindamiskomisjon välja:

- Koolitaja poolt välja töötatud abimaterjal “Äriplaani kodutööd” (tõend 2.4). on vajalik ning aitab õppijat iseseisva töö tegemisel (so äriplaani koostamisel) oluliselt.
- õpiväljundite hindamine poolelioleva äriplaani alusel ei ole korrektne, sest poolik äriplaani ei võimalda hinnata kõiki õpiväljundeid ja seab õppijad ebavõrdsesse olukorda. Saavutamata jääb õpiväljund 8 (koostab alustava ettevõtte äriplaani).
- õpiväljund 2 - analüüsib äriideed ja kirjeldab ettevõtluse riske - saavutus jääb osaliselt hindamata. Hinnatav äriplaani ei sisalda äriidee analüüsi, õppepäevade jooksul äriideed küll analüüsitakse ja tagasisidestatakse, kuid ei hinnata. Sellega eiratakse täienduskoolituse standardi nõuet ([täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2](#)) ja õppekavas toodud õppe lõpetamise tingimusi .
- tunnustamist vääriv õpitulemuste tagasisidestamine õppe käigus ning 1-tunnise individuaalkonsultatsiooni võimaluse pakkumine igale õppijale.

Tugevused

- 1) Lähtuvalt õppijate tagasisidest ja õppe kvaliteedi tõstmiseks on õppekavasse sisse viidud ühetunnise tasuta individuaalse konsultatsiooni saamise võimalus igale õppijale. See on suurepärane võimalus individuaalsete õpivajadustega tegelemiseks ning iga õppija toetamiseks õpiväljundite saavutamisel.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekavas osas "Väljastatavad dokumendid" on öeldud, et õppekava läbinutele väljastatakse tunnistus, kui õpingute lõpetamise nõuded on täidetud ja tõend, kui õpitulemusi ei saavutatud (äriplaani ei esitatud), kuid õppija võttis osa õppetööst". Komisjon juhib tähelepanu sellele, et see sõnastus on ebatäpne, kuna viitab õpitulemusele (äriplaani esitamisele), mis tagab tunnistuse väljastamise. Õpiväljundite saavutatusel juttu ei ole. Vastavalt täienduskoolituse standardile saab tunnistuse väljastada siiski juhul, kui kõik õpiväljundid on hinnatud. Soovitus: sõna "õpitulemus" asemel kasutada "õpiväljundite saavutamine".
- 2) Õpingute lõpetamise tingimuseks on osavõtt õppetööst 75% ulatuses ja äriplaani esitamine kaitsmisele. Õppekava sätestab, et äriplaani peab olema koostatud etteantud formaadi järgi ja õppija on andnud vastused äriplaani kõigile küsimustele. Äriplaani alusel hinnatakse kõiki 8-t õpiväljundit. Tegelikult lubatakse äriplaani kaitsmisele ka juhul, kui äriplaani on nõustandi tasemel ning selle sisu on olulisi puudujäike. Õppijale antakse siiski võimalus lõpetada õppekava positiivse tulemusega ja talle väljastatakse tunnistus, kui ta viib vajalikud täiendused ja parandused sisse 2 nädala jooksul peale õpingute lõppemist. Selline tegevus ei ole kooskõlas õppekavas esitatud nõuetega õpingute lõpetamisele ja on vastuolus täienduskoolituse standardiga (Täienduskoolituse standardi § 3. lõiget 2). Soovitus: mitte lubada äriplaani kaitsma õppijaid, kes pole kokkulepitud tähtsaks ja nõuetele vastavalt äriplaani esitama. Õpingute lõpetamist tõestava dokumendina väljastada tõend. Kui soovitakse jätkata senist praktikat, tuleb õppekavasse teha sellekohane täiendus ning lubada õppija oma äriplaani kaitsma alles peale selle nõuetega vastavusse viimist.
- 3) Õpiväljund 2 - analüüsib äriideed ja kirjeldab ettevõtluse riske - saavutus jääb osaliselt hindamata, sest äriplaanis, mille alusel hindamine toimub, äriidee analüüsi ei ole. Õppepäevade jooksul küll äriideed analüüsitakse ja tagasisidestatakse, kuid ei hinnata. Soovitus: äriplaani kaitsmisel paluda õppijatel oma äriplaani analüüsida ning hinnata selle alusel õpiväljundi saavutatust.
- 4) Õpiväljundi 6 "eristab töötegemist tõendavaid lepinguid; määratleb tervishoiu ja tööhutuse valdkonna nõuded" saavutatust ei ole äriplaani alusel võimalik hinnata, sest äriplaanis see täies mahus ei kajastu. Soovitus: hinnata õpiväljund 6 saavutatust äriplaani kaitsmise käigus suulise ettekande alusel või nõustavalt õppeprotsessi ajal.

Arenguvõimalused

- 1) Õppekava osas "Väljastatavad dokumendid" on öeldud, et õppekava läbinutele väljastatakse tunnistus, kui õpingute lõpetamise nõuded on täidetud ja tõend, kui õpitulemusi ei saavutatud (äriplaani ei esitatud), kuid õppija võttis osa õppetööst. Antud sõnastus on ebatäpne: õpitulemuste all mõeldakse äriplaani esitamist, kuid pole öeldud, kas äriplaanis kajastuvad õpiväljundid peavad olema saavutatud. Soovitus: asendada "õpitulemused" sõnaga "õpiväljundid".

- 2) Võimaluse loomine individuaalse konsultatsiooni saamiseks on esiletõstmist vääriv. Soovitus: lisada individuaalne konsultatsioon õppekava koolituse ülesehitust käsitlevasse osasse.

6. Õppijatelt kogutakse tagasisidet õppimisele ja õpetamisele ning tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

Suunised: Õppijaid innustatakse andma koolitajale tagasisidet õppimise ja õpetamise protsessi kohta. Tagasisidet kogutakse süsteemselt. Tagasiside küsimused kajastavad koolituse erinevaid aspekte, näiteks õppijate rahulolu õppesisu, meetodite, hindamise, õppe mahu ja koolitajaga. Tagasiside tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

ANALÜÜS

Dokumendis "Kvaliteedi tagamise alused" p.1 öeldakse, et koolituste kvaliteedi tagamiseks kogutakse järjepidevalt õppijate tagasisidet, analüüsitakse seda ning parendatakse tagasisidest lähtuvalt teenuse kvaliteeti.

Tagasisidestamist käsitletakse asutuse eneseanalüüsi osas 6 kus on öeldud, et õppijad annavad koolituse lõppedes tagasisidet Google Forms ankeedi kaudu (üheksa küsimusega küsimustik, lisamaterjalid nr. 2.1 ja 2.2), kus on võimalik anda koolitusele hinnanguid ja koolitajale soovitusi. Eneseanalüüsis ütleb koolitaja, et seni on õppijate tagasiside olnud hea. Lisamaterjalist nähtub, et seni on õppekavale andnud tagasisidet 94 õppijat. Veebivestlusel lisas koolitaja, et kokku on antud õppekava lõpetanud 183 inimest, seega umbes pooled on andnud tagasisidet. Koolitaja põhjendas vastajate arvu sellega, et Google Forms põhine tagasiside küsimustik on küll õppijatele arusaadav ja selle täitmise protseduur raskusi ei valmista, kuid kõik inimesed pole aru saanud tagasisidestamise vajalikkusest õppijalt koolitajale. Koolitaja on saatnud õpingud lõpetanutele ka kordusteate tagasiside andmiseks, kuid see pole andnud tulemusi.

Hindamiskomisjoni arvates on vastanute osakaal (u 50%) üsna sarnane tavapärasele ja koolitaja teeb kõik endast oleneva, et tagasiside õppijatelt laekuks.

Eneseanalüüsis kirjutab koolitaja, et saab õppijatelt tagasisidet ka koolituse käigus: enne koolituse algust küsitakse osalejatelt nende ootuste kohta, neljandal õppepäeval küsitakse hetke rahulolu kohta ja viimasel koolituspäeval räägivad õppijad oma rahulolust koolitusega tervikuna (suuline tagasiside). Eneseanalüüsis toob koolitaja näiteid õppijate tagasisidest saadud info põhjal sisse viidud muudatustest. Näiteks toimus algselt sama koolitus 7-l õppepäeval. Päevade arvu on tõstetud 8-le, sest reaalajas veebis keskendumine ja pikad päevad vähendavad osalejate motivatsiooni ning osalejad väsivad. Nüüd jaotub 56 ak tundi veebiõpet 8 päeva vahel. Õppijate tagasisidest lähtuvalt on lisatud võimalus saada ühe tunni mahus individuaalset konsultatsiooni. Komisjoni arvates on mõlemad muudatused asjakohased.

Kaudset tagasisidet õppekavale ja koolitusele hangib koolitaja ka õppijate edasist käekäiku jälgides, nt mitu õppijat on ettevõtlusega alustanud, ettevõtte registreerinud ja kuidas nende ettevõtetel edaspidi läheb; millised õpilased on saanud oma äriplaanile positiivse toetusotsuse,

kas Eesti Töötukassalt, Riigi Tugiteenuse Keskuselt või PRIA-lt. “2022. aastal oli positiivsete otsuste osakaal ligi 70%”, kirjutab koolitaja eneseanalüüsis.

Komisjoni hinnangul **kogutakse tagasisidet õppimisele ja õpetamisele regulaarselt ning tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.**

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

- Koolitaja alustab 1. õppepäeval õppekava tutvustamisest ja kaardistab õppija ootused, mida peab silmas kogu järgneva koolituse vältel. Õpiprotsessi tagasisidestatakse iga mooduli alguses, interaktiivsete veebiloengute käigus ja individuaalse konsultatsiooni käigus.
- Õppe läbiviimisel kasutatakse samu õppemeetodeid nagu lähiõppes, rakendamata veebipõhisele õppele iseloomulikke õppemeetodeid.
- Õpiväljundite hindamine poolelioleva äriplaani alusel ei vasta õppekava lõpetamise nõuetele.
- Õpiväljundid 2, 6 ja 8 jäävad hindamata.
- Koolitaja saab õppijatelt suulist tagasisidet õppe käigus ja selle lõppedes (suuline ja kirjalik).
- Tunnustamist väärrib 1-tunnise individuaalkonsultatsiooni võimaluse pakkumine igale õppijale.

Komisjon leiab, et õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisel. Tagasisidet analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel. Veebikoolitusel kasutatakse samu õppemeetodeid nagu lähiõppes, ilmutamata õppemeetodite kasutamisel vajalikku paindlikkust. Õppekavas kirjeldatud tunnistuse saamise tingimused on vastuolus tegelikult rakendatavate tingimuste ja seadusandlusega: õpiväljundite hindamine poolelioleva äriplaani alusel ei vasta õppekava lõpetamise nõuetele. Õpiväljundid 2, 6 ja 8 jäävad hindamata. **Eelnevat arvesse võttes on komisjoni koondhinnang õppimise ja õpetamise hindamisvaldkonnale “nõuded on põhiosas täidetud”.**

ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE: Nõuded on põhiosas täidetud

III KOOLITAJAD

7. Koolitajatel on koolituste läbiviimiseks vajalik erialane kvalifikatsioon, õpi- ja/või töökogemus ja täiskasvanute koolitaja pädevus. Info koolitajate kompetentside kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel. Koolitaja arendab regulaarselt oma erialaseid ja täiskasvanute koolitaja pädevusi.

Suunised: Info kõigi koolitajate kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- ja/või töökogemuse kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel ([TäKS § 11 lõige 2](#)). Veebilehel on koolitajate kompetentside kirjelduses lisaks erialasele kvalifikatsioonile ja varasemale töökogemusele märgitud asjakohane erialane ja täiskasvanute koolitamise alane enesetäiendamine. Koolitusasutus on määranud nõuded koolitajatele (sh praktikajuhendajatele) ning neid rakendatakse koolitajate (sh praktikajuhendajate valikul). Asutusel on olemas praktika läbiviimise põhimõtted. Koolitaja analüüsib oma tegevust, võttes mh arvesse õppijate tagasisidet, ning hoiab end kursis uuemate suundadega nii eriala- kui täiskasvanukoolituse valdkonnas.

ANALÜÜS

Koolitajale esitatavad nõuded on kirjeldatud dokumendis "Kvaliteedi tagamise alused" p. 4: kõigil koolitajatel peab olema õppe läbiviimiseks vajalik kvalifikatsioon või oma valdkonna töökogemus, koolitaja peab olema oma alal kogunud praktik ning tegelema pideva enesetäiendusega. Koolitaja kogemust peetakse eeliseks.

Hinnataval õppekaval on üks koolitaja. Informatsioon tema kohta on asutuse veebilehel olemas ja kõigile kättesaadav. Koolitaja tutvustus on toodud ka õppekavas. Koolitajal on magistrikraadiga võrdsustatud bakalaureuse kraad avaliku halduse erialal Tartu Ülikooli sotsiaalteaduskonnas. Ta on täiendanud end õppides Eesti Ettevõtluskõrgkool Mainor kursustel majandusarvestust ja finantsjuhtimist. Koolitajal on õppekava läbiviimiseks üle 20-aastane töökogemus. Koolitajana aktiivselt tegutsenud aastast 2018.

Eneseanalüüsis kriteerium 7 all kirjutab koolitaja, et tegeleb enda arendamisega väga aktiivselt ja toob näiteid: läbitud raamatupidamise kursus, lähiajal on kavas osaleda tehisintellekti kasutamise võimaluste koolitusel ja EPALE roheoskuste koolitusel; jälgib täiskasvanute koolituse trende pressimeediast ning digitaalsetest meediavahenditest: EPALE <https://epale.ec.europa.eu/et> ja <https://andras.ee> / uudiseid ja infokirju.

Koolitaja enesetutvustus õppekavas ja asutuse veebilehel ei sisalda informatsiooni tema koolitaja-pädevuste kohta. Veebivestlusel ütles koolitaja, et ta on koolitama õppinud tegevuse käigus. Vastates komisjoni palvele anda hinnang oma koolitajapädevustele nimetas koolitaja enda tugevamate pädevustena pikaajalist kogemust valdkonnas, head esinemisoskust, kõrget enesekindluse taset ja selget kõlavat häält. Arenguvajadustena tõi ta välja vähese kriitikataluvuse ja kuulamisoskused. Koolitaja ütles, et tegevusi enesearendamiseks

täiskasvanute koolitamise valdkonnas pole ta ette võtnud, kuid mõõnis, et nendega tuleks hakata tegelema.

Hindamiskomisjoni arvates on koolitaja erialased pädevused ja töökogemus õppekava "Ettevõtluskoolitus äriplaani koostamisega veebis" läbiviimiseks piisavad. Koolitajapädevuste olemasolu kohta tõendid puuduvad. Komisjon leiab, et koolitajapädevuste täiendamise vajadusele viitavad hindamise protsessi käigus kogutud andmed (nt. vähene orienteerumine veebiõppes kasutatavates õppemeetodites, õpituatsiooni loomise võimalused rühmatööde rakendamisel ja äriplaani kaitsmise käigus jm).

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Koolitajal on olemas piisavad erialased pädevused ja töökogemus õppekava "Ettevõtluskoolitus äriplaani koostamisega (veebis)" läbiviimiseks. Asutuse veebilehel ega õppekavas ei kajastu aga koolitaja-pädevused. Veebivestluse käigus selgus, et koolitaja hoiab end küll kursis arengutega täiskasvanukoolituse valdkonnas, kuid tal puudub süsteemne ettevalmistus koolitajana tegutsemiseks. Soovitus: enesearendamisel pöörata suuremat tähelepanu oma koolitajapädevustele, nt osaleda sobival koolitajate koolitamise kursusel, osaleda koolitajatele mõeldud meistriklassides ja seminaridel, lugeda täiskasvanute koolitamise alast kirjandust, kuulata podcaste jne.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJAD

Koolitajal on olemas piisavad erialased pädevused ja töökogemus õppekava järgi koolituse läbiviimiseks. Asutuse veebilehel ega õppekavas ei kajastu aga koolitaja-pädevused ja vestlusel mõõnis koolitaja, et ta pole nende arendamisele vajalikku tähelepanu pööranud.

Eelnevat arvesse võttes on komisjoni koondhinnang hindamisvaldkonnale Koolitajad "nõuded on põhiosas täidetud".

KOOLITAJAD: Nõuded on põhiosas täidetud

IV RESSURSID

8. Füüsiline ja/või digiõppe keskkond on asjakohane ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ja on õppijatele ohutu. Koolituse kirjelduse juures on olemas info ruumide ligipääsetavuse osas. Veebikeskkonnas läbiviidava õppe puhul arvestatakse õppija vajadustega. Õppija toetamiseks õpiväljundite saavutamisel on kavandatud aja- ja asjakohased digitehnoloogilised

lahendused, sh vajadusel e-õppe keskkond. Koolituse kirjelduses on nimetatud, milliseid tehnoloogilisi vahendeid õppijal on vaja, et veebiõppes osaleda.

ANALÜÜS

Õppekavas seisab, et õppekava “Ettevõtluskoolitus äriplaani koostamisega (veebis)” alusel korraldatakse koolitus veebipõhises keskkonnas GoogleMeet. Eneseanalüüsis (kriteerium 8) selgitab koolitaja, et valis Google Workspace pakutavad võimalused, sest lisaks GoogleMeet kasutamisele on võimalik kasutada ka kõiki muid Google rakendusi ja abivahendeid, sh GoogleDrive’i, kus õppijad koostavad äriplaani. Veebipõhine õpikeskkond on õppijatele arusaadav ja hõlpsasti hallatav, probleeme pole ette tulnud.

Kuigi koolitusel osalemise tingimuseks on arvutikasutuse baasoskuste olemasolu, on olnud osalejaid, kes arvuti ja interneti keskkondadega väga hästi toime ei tule. Nende juhtude arv aasta-aastalt väheneb. 2023.a. jaanuaris oli kaks juhtumit õpperühmas, kui õppijad jäid hätta digiallkirjastamisega, pdf faili vormistamisega või ühiskausta sisenemisega. Sellistel juhtudel nõustab koolitaja õppijat ise ja/või suunab sobiva koolituse läbimisele. Koolitaja hinnangul saavad 95% õppijatest nii platvormi kui arvuti kasutamise, sh digitaalselt allkirjastamisega hakkama (eneseanalüüs, krit 8). Õppijate tagasiside veebiõppe keskkonnale on olnud positiivne, lisab koolitaja.

Hindamiskomisjoni arvates on väga hea, et õpikeskkond koos loengute salvestistega on õppijaile kättesaadav veel 2 kuu jooksul peale koolituse lõppemist.

Hindamiskomisjon leiab, et kasutatav veebikeskkond on sobiv antud õppekava läbiviimiseks ja õppijatel on olemas piisav koolitajapoolne tugi probleemide tekkimisel.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Veebipõhine koolitus korraldatakse Google Workspace pakutavaid võimalusi Google Meet (veebipõhine auditoorne tegevus) ja Google Drive (iseseisva töö tegemine). Veebipõhine õpikeskkond on õppijatele arusaadav ja hõlpsasti hallatav, suuri probleeme pole ette tulnud ja väiksemate korral pakub tuge koolitaja.

Eelnevat arvesse võttes on komisjoni koondhinnang ressursside valdkonnale “nõuded on täidetud”.

RESSURSID: Nõuded on täidetud